

Text.: Dán 1

Dániel története, a folyamatos kríziskezelés története. (A gyerekhétnek Dániel a témája, most egy kicsit mi is bekapcsolódunk) Minden történet Dániel életében, egy-egy válság (Dániel idegenben, Dániel ítéletben, Dániel az oroszánok vermében stb.), amelyekre Dániel megalkuvás nélküli Istentől függő válaszokat adott. Ezért lett sikeres, győztes és példa. A válságkezelés legfontosabb közös eleme mutatkozik meg a történetekben: a következetes Isten mellett maradás (ekkor van védelem, bölcsesség, erő). Pl.: az Isten melletti kiállásnak, mint válságkezelésnek a sikere, lokalitások feletti internacionális kontextust kap. Ui. Dánielt, a következetes Isten mellett maradás, egy új helyzetben, távol az otthontól és családtól is áldottá és sikeressé teszi. → Tehát a világ bármely pontján (kultúráktól és területektől függetlenül), Isten szerető mindenhatósága érvényes és az Őt félőknek a rendelkezésére áll. Tehát érdemes ezt a tanulságot örökíteni és így már (a tér után) az, az idő felé is kerül (minden időben érvényes az Isten mellett maradás hatékonysága). → Az életünk folyamatos új helyzeteibe és csak akkor vagyunk biztonságban, ha következetesen az Istenhez ragaszkodunk. Nem az új helyzetektől, hanem az Istenhez való hűtlenségtől kell félni.

1. A hódítás lépései. Kor: Kr.e.605. Az első babiloni deportálás. A teljes: Kr.e.587-517.

Az Úr templomának kincseit a bálványtemplomba viszik. Csorbul a lelki alap. Majd, a lelki alap elvételeivel, a demográfiai és a gazdasági réteget is el tudják venni: az embereket (főleg a legrátermettebbeket) és a hatalmas anyagi vagyont is elviszik (3-4/a). → A háborúk mechanikus képe ábrázolódik ki: előbb el kell venni a legyőzendő ember identitását (hitét, értékrendjét, erkölcsét), aztán majd mindenét (anyagi, gazdasági, demográfiai testét is) könnyen el lehet venni. S így értékrend-alap és –forrás nélkül, már nincs is lehetőség a helyreállásra és újrakezdetre. Tehát teljes és végleges a legyőzetés (el van véve minden érték és nem kell félni az újbóli konfliktustól). Ezzel szemben, a „szimpla” rabló háborúnál, csak a felső két réteg (népesség és gazdaság) pusztul, de az „alsó” (hit és érték) megmarad, ezért, az alapokra építve, van még lehetőség az újjászerveződésre.

A fiúk (akik kiválogatva elhurcoltattak Babilóniába) új önazonosságot kapnak: idegen nevelés, ételek, nevek (4/b-7, mindezek a kultúrának a legfőbb hordozói, melyeken keresztül meg lehet ismerni a népet; megj.: az étkezésben él legtovább a kultúra, pl.: az emigráns közösségek már lehet, hogy elveszítették a nyelvüket, de a közös főzés, mely az óhaza ízeit idézi vissza, még összetartja a társaságot). Mert aki meghatározza az identitást, az felette áll a meghatározottnak. A meghatározott a meghatározótól függ. → Meg akarják határozni a médiából: ki és mi a szép, menő, értékes (modellek, karcsú,

fogyasztó, egységes stb.), miképpen ünnepeljünk és viszonyuljunk egymáshoz (a családban is; pl.: a coca-cola reklám a békés karácsonyt magával akarja azonosítani), mi együnk (a jellegzetesen magyar ételek már nem is kellene, csak az amerikai vacakokat hajlandóak a gyerekeink megenni). Pl.: Az egyik vőfély mondta el, hogy csomó amerikai motívum szivárgott be az esküvőkre, mely a család és a közösség

2. Dániel elhatározása (8): nem akarja beszennyezni magát a bálványáldozati ételekkel, melyek a király asztaláról valók (ezeket tiltja a hite). Ennek a cselekedetnek a kivitelezése (a királyi ételek elutasítása) nagy kockázattal járt (rabszolga lehetett volna, vagy meg is ölik, ha ellenáll a király parancsának).

A királyi ételek visszautasításának oka. 1) Szülői nevelés. Dániel nevének jelentése: Isten bíraskodik. Ennek a bíró előtti számadásnak a tudatában történik Dánielnek az élete. Ennek az Isten előtti felelős identitásnak, melyet a szüleitől kapott név fejez ki, a következménye a bátor Isten törvénye melletti kiállás (hisz szigorúan tilos a zsidóknak a bálványokat imádni). A többi három fiúnál nem találunk ilyen elhatározást és ők asszimilálódtak is, mert pl. az ő neveik is babiloni módon megváltozva (Sidrák, Misák, Abednégó) kerültek be a köztudatba és maguktól nem tudtak volna Isten mellett kitartani. Dániel kitartásában nagy szerepe volt a szülők nevelésének és névválasztásának. → A mi szülői felelősségre nevelésünkön múlik, hogy a gyerekeink miként folynak és vesznek bele a világ bűnébe. A kezdettől fogva Isten előtti megállásra és számadásra, tehát felelősségre nevelt gyerek, kiszámítható és hasznos lesz. A felelősségre nem nevelt gyerekkel semmi sem lehet kezdeni (nem lehet a szavára és a magatartására építeni). Érétkor hiányában: csapongani fog, akit a korszellem és az erősebb befolyás elsodor; bizonytalan lesz, mert nem tud dönteni, mert nincs előtte eszköz; kisebbségi érzése lesz, mert nem találja sehol a helyét stb. 2) A fiatal kor. Könnyebb fiatal korban kockázatos döntéseket hozni. Az ember fiatal korban még vakmerőbb és kevésbé számol a következményekkel. Az Isten ezért gyakran fiatal korunkra hozza el a döntéseknek az időszakát, melyekkel meghatározzuk az életünket. Mert még nem számolunk azok következményeivel, melyek akadályoznák a hitnek való engedelmisséget (ui. minden döntésünk valamire való nem-et is jelent; mint pl. ha igent mond egy lány a fiúnak a lánykérésnél, az nemet jelent minden más fiúnak is). → Ilyen döntések: a megtérés, párválasztás, pályaválasztás stb. Ezek súlyos igenek és nemek. Nem kell féltetni a fiatalot a döntések súlyától. Az ifjú kor, a döntések időszaka („jó ha a férfi ifjú korában igát visel”).

Az elhatározás szövetségesei (9kk.). 1) A három barát. Passzívak voltak. Nem halljuk, hogy ők valamilyen aktivitást kifejtettek volna: nem ők hozták a határozatot, nem ők beszéltek a felügyelővel. De nem ellenkeztek, amikor a

felügyelő egy kategóriába sorolja őket a tiltakozó és hitvalló Dániellel, mellyel kifejezik, hogy Dániel mellett állnak, s vállalják Dániel kiállításának a veszélyes következményeit. Egy ilyen életveszélyes helyzetben, valamikor a passzív bizonyosságtevés is hatalmas dolog. → Ha már nem vagyunk egy hitvallás kivitelezésében aktívak, akkor legalább a jelenlétünkkel mutassuk be a hitünket és az értékrendünket. Sokszor ennek az ellenkezője van: elhúzódnak a hitvallótól, nem vállaljuk a hitvallás következményeit, s úgy érzi a hitvalló, hogy cserben hagyták. Ez a kiállítás a barátok részéről, nagyon fontos lehetett: A) Dániel számára. Érezte, hogy mellette vannak és van kire támaszkodni. B) A barátoknak is, hisz a további csodák által az ő hitük is folyamatosan megerősödött és így, az Isten hasznos szolgálói lehettek a próbák erősítése által. C) A társadalomnak is. Kevesen vannak ilyen szószólók, mint Dániel (a kör két részén vannak a fogyatékosok és a zsenik; a többség az átlag). A közösség többi része, a csendes többség, akik erősítik, kiábrázolják és továbbviszik az eszmét. De az eszme kiábrázolása nélkül mások előtt súlytalanná válna az eszme. → A társadalomban ezek a polgárok, akik nem kitalálják, de fenntartják a rendszert. A gyülekezetben ezek, akik hűségesen eljárnak a templomban és megtartják esküjüket. Ők nem fognak sok mindent kitalálni és hangosan valamit megalkotni, de csendben odaállnak Isten ügye mellé. A csendes, de hűséges tömegből kell a legtöbb. Hisz ők tartják fenn és viszik tovább a közösséget. Ezek közül születnek majd a hit frontján elől lévő Dánielek. Pl. nem tudjuk, hogy Dánielnek kik voltak a szülei. A csendes többséghez tartoztak. De ha nem lettek volna hűséges kitaratók, akkor nem lett volna Dániel. 2) A főudvarmester. Isten jóindulatra indította. Isten már elkészített előre egy szövetségest, hogy segítse Dániel hitvallásának a kivitelezését, Isten megdicsőítését. → Isten a mi számunkra is elkészít valakiket, aki segít, hogy az Ő tervét végre tudjuk hajtani és általunk az Isten megdicsőüljön. Ez az ember fog segíteni a hitvallásban, a krízisek túllépésében, az erőttöbblet megadásában. Pl. Sokan megtapasztalták, hogy amikor távol kellett helytállniuk, idegen közegben, valaki csodálatos módon mellettük állt és segítette őket; amikor egy válságos és veszélyes helyzet alakult ki, akkor jött valaki, akinek el lehetett mondani a kilátástalanságot, és ő azonnal tudta a megoldást; amikor mélységét éljük meg a (családi, munkahelyi, hitbeli) életünknek, akkor áll valaki mellénk és tud erőt adni a folytatáshoz. Egy család, egy asszony, egy tanár stb. Máskor talán fel se fedezzük ezt a valaki és talán más dolga nincs is. Ezek az emberek az Isten küldöttei és meg kell őket becsülni. Csak merni kell engedelmeskedni és neki megmondani a hitvallásra való elhatározásunkat. Ha Dániel nem tett volna hitvallást, ezt az embert nem ismertük volna meg és ennek az embernek nem lett volna módja ilyen közlelő megtapasztalni Isten szeretetét. A hitvallás elmulasztásával: elmulasztunk szövetségeseket és barátokat, így magunkra maradunk és panaszkodhatunk az egyedüllét miatt; de megfosztunk másokat is az Isten tervében való részvételtől. Merni kell a hitvallást felvállalni és a segítséget elfogadni. De olyannak is kell lenni, akinek el lehet mondani a terveket és látásokat (pl.: türelmesen és

nyitottan végighallgatom), akik lehetnek Isten megmentő eszközei. Isten hozzánk is akar vezetni embereket és ha tudunk nekik segítségükre lenni az Isteni terv végrehajtásában, az min nekünk okoz örömet és erősödést. Pl.: Egy férfi, egy költözéssel járó munkahelyi döntés előtt állt. Választ kellett neki adni. A nem egyszerű múltja miatt nagyon terhelte a döntés súlya. Stoppolt. Valaki megállt. Beszélgettek. Hamarosan előjött a kérdés. A vezető pedig egy olyan szempontot mondott, amire eddig még az illető nem gondolt és azonnal eldöntötte a váltást. Ez néhány éve történt. S mostanra ebből a nagyon zilált és bizonytalan emberből egy vezető lett és szerető, több gyerekes családja van.

3. A kitartás jutalma (14-21). Van jutalma a kitartásnak. Isten megbecsüli a szolgálót. Csak tudni kell felfedezni az Isteni jutalmat és tudni kell azt értékelni. Mert ha nem értékeljük, akkor mindig megkeseredettek leszünk. Pl.: a lágerben úgy éltek túl, hogy a napi örömöket számba vették esténként és ebből versenyt csináltak (egész nap ismételték, hogy este elő tudják adni).

Anyagi jutalom (15-16). A tíz napos próba után: szebbek és kövérebbek. Ez sem marad el. Itt megerősödik a főudvarmester is, hogy jól döntött, amikor engedett a Dánielék felé való szimpátiában. Mert a főudvarmester csak a látszattól ért. → A) Isten akár anyagi javainkkal is jutalmaz (Max Webber). Lehet, hogy nem azonnal, de a következőkben biztosan (lehet a többedik generációban). A lelki bázis után nem maradhat el az anyagi fellendülés sem. Ez egy törvényszerűség. Ui. a láthatatlanból áll elő a látható. De a látható mindig elő is áll, ha van láthatatlan. B) Itt hatalmas ajándék a főudvarmester fejlődése és megerősödése. A Lélek gyümölcse. Isten mindig úgy szól és igazol, ahogy az ember leginkább megérti. Mások csak az anyagi áldást látják és ez is lehet bizonyágtétel az Isten Lelkének jelenlétéről.

A tudományban és bölcsességben való előmenetel (17). Minden lehetőségük adott volt, hogy a további küldetést betöltsék. Mert a jó munkának a még több a jutalma. Ez a feladatmegbízás örömet jelent. Isten még egy extra ajándékkal is megajándékozta Dánielt: a prófétálás és az álomfejtés ajándékával. A) Mert Isten kegyelme gazdagsága szerint bánik velünk. Isten megadja a kreativitást is. Pl.: Kálvinnál, a megtérés után alakul ki a nagy egyházi vízió. Mi Istentől kaphatunk eligazítás és találékonyságot. Ő ad ötleteket a dolgaink megvalósításához és jobban megy a napi teendő. Tehát ha szeretnénk jó tanácsokat kapni, akkor az Istentől kell azt kérni és Isten Szentleke olyan látásokat ad, melyek kivezetnek és fejlődésre állítanak. B) Nem véletlen, hogy Dániel az előrelátás ajándékát kapta: ui. a kilátástalanság fogságában voltak. S a bizonytalanságban a legnagyobb érték, a biztos jövőbemutatás. Ez a prófétálás. A mi bizonytalan és emberileg valóban elkeserítő statisztikai helyzetünkben is a

legnagyobb érték: a próféta látás. Engedjük, hogy Isten ezzel megajándékozzon minket.

A karrier kezdete (18-21). Elismeri a király is, hogy mindenkinél rátermettebb a három fiú. Ezért magas pozíciókat kapnak. Az Isten mellett való maradás jutalma. Isten kibontakoztatni akar. Kaszonyak egy kibontakoztató közösségnek kell lenni, „ahol jó élni”. Ezt az érzést (itt jó élni) élje át minden társadalmi réteg: a gyereket vállaló és nevelő fiatal, a családot eltartó családapa, a tanulni vágyó fiatal, a munkát kereső beköltöző, a családi kikapcsolódást is jelentő kultúrára vágyó család, a gondolkodni és a világ dolgait megbeszélni akaró polgár, a békésen és tartalmasan a nyugdíjas éveit eltölteni akaró idős ember stb. Isten ezt meg akarja adni. Az áldásba az is tartozik, hogy az ember kibontakozik. Meg kell látni a kibontakoztatni való értékeket és felelősségteljesen kell kibontakoztatni. A kibontakoztatás és kibontakozás Kaszony sajátosan vonzó fénye.